

ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ YASASI
(28/1988 Sayılı Yasa)

Madde 27. (4) ve 44 Altında Tüzük

R.G.44
A.E.160
13.4.1989

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası'nın 27. (4) ve 44. maddelerinin verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar.

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

- Kısa İsim** 1. Bu Tüzük, "Ustalık Eğitimi ve Sınavları Tüzüğü" olarak isimlendirilir.
2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe; "Bakanlık", "Bakan", "Çırak", "Devlet", "Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kurulu", "Kalfa", "Usta", "Teknik Öğretim Görevlisi" (Öğretici Usta) "İşletmelerde Meslek Eğitimi", "Meslek Eğitimi", "İşveren", deyimleri bu Tüzüğün yapılmasına cevap veren Yasadaki anlamları anlatır.
- Kapsam** 3. Bu Tüzük, Meslek Lisesi mezunları ile kalfaların ustalık eğitimi ve sınavlarının esas ve usüllerini kapsar.
- Amaç** 4. Bu Tüzüğün amacı, Usta ünvanı ile çalıştırılacak veya bağımsız iş yeri açacak olanlara ustalık yeterliliğinin kazandırılması ve bilgi ve becerilerinin ölçülmesi ile ilgili esas ve usülleri düzenlemektir.

İKİNCİ KISIM
Meslek Lisesi Mezunlarının ve Kalfaların Ustalık
Eğitimi ve Sınavları
BİRİNCİ BÖLÜM
Ustalık Eğitimi Kursları

- Kursun amacı** 5. Ustalık eğitimi kursları; kalfalara veya meslek lisesi mezunlarına mesleki yönden işyerlerindeki ilişkileri tanıtmak, çalışma hayatını düzenleyen Yasalar hakkında bilgi vermek, üretimde verimi artırmak için gerekli yeterlilikleri kazandırmak amacıyla düzenlenir.
- Kurs ve sınava katılma** 6. Kalfalık süresini tamamlama aşamasına gelen veya tamamlayan kalfalar ile Meslek Lisesi mezunlarından Ustalık ünvanını kazanmak isteyenler, Ustalık eğitimi kurslarına katılabilecekleri gibi, kursa katılmadan da ustalık sınavına girebilirler.
- Kursların programı** 7. Ustalık eğitimi kurslarının program ve süresi, Kalfalara ve Meslek Lisesi mezunlarına ustalık için gerekli yeterlilikleri kazandıracak şekilde Bakanlıkça düzenlenir.
Bu gibi kurslarda Meslek Lisesi mezunları ile kalfalık döneminde bulunanların ayrı gruplar halinde katılmalarının sağlanması esastır. Ancak kursiyer sayıları dikkate alınarak kurslara beraber katılmaları da programlanabilir.

Kursların düzenlenmesi	8. Ustalık eğitimi kursları, okul olanakları ile kursa katılacakların durumu dikkate alınarak düzenlenir. Kursun açılacağı merkez, meslek dalının özellikleri de dikkate alınarak Bakanlıkça saptanır.
Kursiyer sayısı	9. Ustalık eğitimi kursunun açılabilmesi için kursiyer sayısının en az 8 olması gerekir. Daha az olması halinde de Bakanlık onayı ile kurs açılabilir. Bir gruptaki kursiyer sayısı 16 kişiden fazla olamaz.
Kurs öğretmenlerinin seçimi	10. Ustalık eğitim kursları Bakanlıkça uygun görülen öğretmenler ve o alanda uzman olanlar tarafından verilir.
Kursların duyurulması	11. Ustalık eğitimi kurslarının alanı, açılma tarihleri ve süresi, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kurulunun görüşü alınarak Bakanlıkça saptanır.
Kursa başvuru ve kayıt kabul şartları	12. Kursa kayıt ve kabul şartlarını taşıyanlar kursun yapılacağı ilgili Okul Müdürlüğüne başvururlar. Başvuruda bulunanların: (a) Meslek Lisesi mezunu olanlarından, (i) Meslek Lisesi diploması veya mezuniyetini gösterir belge, (ii) Mesleği ile ilgili bir işte 6 aydan beri çalışıyor olmak veya önceden o meslek dalından en az bir yıl çalıştığını gösterir belgeye sahip olmak. (b) Kalfalık döneminde olanlardan; Mesleği ile ilgili bir işte en az iki yıldan beri Kalfa statüsü ile çalıştığını gösterir belge. (c) 2 adet fotoğraf.
Kursa devam zorunluğu	13. Ustalık eğitimi kurslarına devam zorunludur. Kurs süresinin 1/4'ü kadar devamsızlık yapan kursiyerin kaydı silinir. Kurslar sınava hazırlamak amacıyla açıldığından kursa katılanlara kursla ilgili herhangi bir belge verilmez.

İKİNCİ BÖLÜM

Ustalık Sınavları

Ustalık Sınavı	14. Ustalık sınavı, Kalfalık süresini tamamlayan kalfalar ile Meslek Lisesi mezunlarının mesleği ile ilgili bir işte en az bir yıl çalıştıktan sonra bu meslekte usta ünvanı ile çalışabilmesi için, gerekli bilgi, beceri, üretim planlaması ve iş alışkanlıklarını mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilir standartlara göre bağımsız olarak uygulayabilme yeterliklerini kazanıp kazanmadığını saptamak amacı ile düzenlenir.
Sınav dönemleri ve sınavların duyurulması	15. Ustalık sınavı, Şubat, Haziran ve Eylül aylarında olmak üzere yılda üç kez yapılır. Sınavın yeri, tarih ve saati ilgililere ilan yoluyla duyurulur.

Sınavlara başvuru ve kayıt kabul şartları

- 16.** Ustalık sınavına katılacak adaylardan,
- (1)** Meslek Lisesi mezunu olanlardan;
    - (a)** Mesleğinde en az bir yıl çalışmış olduğuna dair Çalışma Dairesi'nden alacağı bir belge veya;
    - (b)** Ustalık eğitimi kursuna katıldığına ilişkin belge.
  - (2)** Kalfalarda;
    - (a)** Ustalık eğitimi kursunu tamamlamış olmak veya
    - (b)** En az 4 yıl kalfalık yaptığına ilişkin belge sunabilme koşulları aranır.

Ustalık Sınav Komisyonlarının oluşumu ve görevleri

- 17. (1)** Ustalık Sınavı Komisyonu yazılı ve uygulamalı sınavlar için ayrı ayrı kurulur. Gerektiğinde aynı kişilere yazılı ve uygulamalı sınav komisyonlarında da görev verilebilir.
Sınav Komisyonları:
- (a)** Bakanlıkça görevlendirilecek bir Okul Müdürünün başkanlığında iki meslek dersi öğretmeni,
  - (b)** Esnaf ve Sanatkarlar Birliğince görevlendirilecek Usta yeterliğine haiz iki temsilciden veya zorunlu hallerde Kurulun uygun göreceği iki usta,
  - (c)** Uygun meslek alanına göre Mimar Mühendis Odaları Birliğinden görevlendirilen bir temsilciden oluşur.
- (2)** Sınav Komisyonu, sınavın gerçekleşmesinden ve sonuçlandırılmasından sorumludur. Bunun için;
- (a)** Sınav tarihinden en az üç gün önceden toplanarak Mesleki Uygulama Sınav Soruları saptarır.
  - (b)** Teorik derslerin sınav soruları sözlü veya yazılı olduğuna bakılmaksızın Komisyonca üye olan Başkan ve öğretmen üyelerce hazırlanır.
  - (c)** Sınav gününde, önceden belirlenen en az üç üye sınav mahallinde bulunarak sınava nezaret eder.
  - (ç)** Sınavla ilgili değerlendirmeleri sınav gününü takip eden ilk 5 iş günü içerisinde tamamlar.
  - (d)** Sınav sonuçlarını belirledikten sonra ilan eder.

Sınavların uygulanması

- 18.** Ustalık sınavları yazılı ve uygulamalı olarak yapılır.
- (a)** Yazılı sınav;
Bir usta için gerekli olan ustalık eğitimi programlarının meslek teorisini kapsayan konulardan ve uygulamalı sınavdan önce yapılan sınavdır.
Yazılı sınav soruları, Ustalık eğitimi kurs programının en az %80'ini kapsayacak şekilde hazırlanır.
  - (b)** Uygulamalı sınav;
Meslek dallarına göre meslek lisesi öğretim programları ve ustalık seviyesi dikkate alınarak ustalık projesi niteliğini taşıyacak şekilde yapılan sınavdır.
Uygulamalı sınav sonucu, o meslek alanının gerektirdiği hizmeti yerine getirebilecek ve kullanılan makine ve aletlerin %80'ini kullandıracak şekilde hazırlanır.
Ustalık sınavları Bakanlıkça hazırlanan sorularla da yapılabilir.

Başarının değerlendirilmesi 19. Uygulamalı ve yazılı sınavların her biri 10 not üzerinden değerlendirilir. Değerlendirmede yarım ya da daha fazlası tama yükseltilir. Bir adayın sınavlarda başarılı sayılabilmesi için; yazılı sınavından en az 5, uygulamalı sınavından en az 6 not alması gerekir. Yazılı veya uygulamalı derslerin sınavlarında başarısız olanlar başarısız oldukları derslerin sınavlarına müteakip dönemlerde girebilirler.

Ustalık Belgesi verilmesi 20. Ustalık sınavlarında başarılı olanlara "**Ustalık Belgesi**" verilir. Belgeler ilgili Birim Müdürlüklerince tanzim edilir ve Bakanlık onayından sonra verilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM Çeşitli Kurallar

Disiplin işleri 21. Kurslara ve Ustalık sınavlarına katılanlar okulun veya kurs merkezinin disiplin kurallarına uymak zorundadırlar. Bu kurallara uymayanlar sınavlara alınmazlar, kursa devam edenlerin ise kursla ilgili kesilir.

Tutulacak defterler 22. Okul ve kurs merkezi Müdürlüklerince ustalık kurs ve sınavlarına girenlerle ilgili şu defterler tutulur.
(a) Kursiyer künye defteri,
(b) Kurs devam defteri,
(c) Ustalık belgesi kütük defteri.

Belgelerin değerlendirilmesi 23. Ada dahilindeki kuruluşlardan alınan bonservis ve bonservis niteliğindeki belgelerin kurslara katılmada veya sınavlara girişte değerlendirilebilmesi için belgeyi sunanın sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıtlı olması ve değerlendirilmesini istediği sürenin priminin yatırılmış olması koşulları aranır.

Yürütme 24. Bu Tüzüğü Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı yürütür.

Yürürlüğe Giriş. 25. Bu Tüzük, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.